

Valtiovarainministeriön määräys

kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen kaavoista ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista

Valtiovarainministeriö on valtion talousarviosta 11 päivänä joulukuuta 1992 annetun asetuksen (1243/1992) 62 §:n 1 momentin ja 64 §:n 2 momentin nojalla, sellaisina kuin ne ovat asetuksessa 1786/2009, päättänyt antaa seuraavan määräyksen:

1 §

Soveltamisala

Kirjanpitoyksikkönä toimiva valtion virasto tai laitos laatii valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992), jäljempänä talousarvioasetus, 63 §:ssä säädetty kirjanpitoyksikön tilinpäätöslaskelmat ja 66 h §:ssä tarkemmin säädetty tilinpäätöksen liitteet tässä määräyksessä annettavien kaavojen ja tarkempien määräysten mukaisesti.

Kussakin tilinpäätöksen laskelman ja liitteen otsikossa on oltava sen kirjanpitoyksikön nimi, jonka tilinpäätöksestä on kyse.

2 §

Talousarvion toteumalaskelma

Talousarvion toteumalaskelma ja toteumalaskelmassa esitettävät tiedot siirryneistä ja siirretyistä määrärahoista, valtuuksista ja niiden käytöstä, käytöstä aiheutuneista menoista ja käytöstä aiheutuvista määrärahatarpeista laaditaan, noudattaen mitä talousarvioasetuksen 63 §:n 1 momentin 2 kohdassa ja 64 §:n 1 momentissa säädetään, liitteenä 1 olevien kaavojen mukaisesti.

3 §

Tuotto- ja kululaskelma

Tuotto- ja kululaskelma laaditaan, noudattaen mitä talousarvioasetuksen 63 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetään, liitteenä 2 olevan kaavan mukaisesti.

4 §

Tase

Tase laaditaan, noudattaen mitä talousarvioasetuksen 63 §:n 1 momentin 4 kohdassa säädetään, liitteenä 3 olevan kaavan mukaisesti.

5 §

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 1 kohdassa tarkoitettuina tilinpäätöksen laatimista koskevi-na liitetietoina (Liite 1, tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus) esitetään sellaiset olennaiset tilinpäätöksen laatimista ja vertailtavuutta edelliseen tilinpäätökseen vaikuttavia seikkoja koskevat tiedot, jotka eivät välittömästi ilmene tilinpäätöksen laadintaa koskevista säännöksistä ja valtiovarainministeriön määräyksistä tai eivät ole yleisesti tunnettuja hyvän kirjanpitotavan asettamia vaatimuksia. Liitteessä esitetään ainakin seuraavat tiedot:

1) budjetointia koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen ja niiden vertailtavuuteen;

2) valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi;

3) tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen;

4) aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä;

5) selvitys edellistä vuotta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvouden tietojen kanssa; ja

6) selvitys tilinpäätösvouden jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa.

6 §

Nettoutetut tulot ja menot

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 2 kohdassa tarkoitettu talousarvion toteutumalaskelmaa täydentävä laskelma nettobudjetoiduista tuloarvioista ja määrärahoista (Liite 2, nettoutetut tulot ja menot) laaditaan liitteenä 4 olevan kaavan mukaisesti.

7 §

Arviomäärärahojen ylitykset

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 3 kohdassa tarkoitettut tiedot arviomäärärahojen ylityksistä (Liite 3, arviomäärärahojen ylitykset) laaditaan liitteenä 5 olevan kaavan mukaisesti.

8 §

Peruutetut siirretyt määrärahat

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 4 kohdassa tarkoitettut tiedot varainhoitovuonna peruutetuista siirretyistä määrärahoista (Liite 4, peruutetut siirretyt määrärahat) laaditaan liitteenä 6 olevan kaavan mukaisesti.

9 §

Henkilöstökulujen erittely

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 5 kohdassa tarkoitettu henkilöstökulujen erittely (Liite 5, henkilöstökulujen erittely) laaditaan liitteenä 7 olevan kaavan mukaisesti.

Johdon palkkojen ja palkkioiden erittely esitetään liitteessä valtion palkkatilaston tietojen perusteella siten, että johdon palkkoina ja palkkioina otetaan huomioon valtion palkkatilas-

ton tehtävätasoluokituksen tason 1 mukaisesti viraston ja laitoksen johtajan sekä tulosyksiköiden ja vastaavien vastuuyksikköjen johtajien tehtävistä maksetut palkat ja palkkiot. Tiedot raportoidaan valtion työnantajan henkilöstö-tietojärjestelmästä (Tahti) saatavien Valtion työmarkkinalaitoksen määrittämien vakioraporttien perusteella.

Johdon palkkojen ja palkkioiden erittely voidaan jättää esittämättä, jos kirjanpitoyksikön henkilöstö-hallinnon järjestelmät eivät sisällä tehtävätasoluokitusta.

10 §

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 6 kohdassa tarkoitettu selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista (Liite 6, suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset) laaditaan liitteenä 8 olevan kaavan mukaisesti, jos asetuksen kohdassa 7 tarkoitettu liite (Liite 7, kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot) on esitettävä.

11 §

Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 7 kohdassa tarkoitettu selvitys kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistoista tase-erien mukaan eriteltynä (Liite 7, kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot) laaditaan liitteenä 9 olevan kaavan mukaisesti, jos poistojen yhteismäärä on vähintään 1 000 000 euroa. Kirjanpitoyksikkö voi kuitenkin liitteestä poiketen yhdistää aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä sekä käyttöomaisuusarvopapereista ja muista pitkävaikutteisista sijoituksista esitettävä tiedot samaan taulukkoon tai muullakin ryhmittelyllä edellyttäen, että kaikki liitteeseen 9 tarkoitettut tiedot voidaan esittää selkeällä tavalla.

Selvityksessä poistot ilmoitetaan vain niistä kansallis- ja käyttöomaisuuteen kuuluvista hyödykkeistä ja pitkäaikaisista menoista, joiden hankintamenoja ei ole ennen varainhoitovuoden alkua vielä kokonaan kirjattu poistoina kuluiksi.

Selvitys laaditaan aineettomista ja aineellisista hyödykkeistä, käyttöomaisuusarvopapereista ja muista pitkäaikaisista sijoituksista tase-erien mukaan eriteltynä. Käyttöomaisuuden aineelliset hyödykkeet voidaan vaihtoehtoisesti myös laatia erittelyllä maa/rakennusmaa- ja vesialueet, rakennukset, rakennelmat ja rakenteet, koneet ja laitteet sekä kalusto, muut aineelliset hyödykkeet sekä ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat.

12 §

Rahoitustuotot ja -kulut

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 8 kohdassa tarkoitettu erittely rahoitustuotoista, jos ne ovat vähintään 100 000 euroa tai vähintään 10 000 euroa negatiiviset, ja erittely rahoituskuluista, jos ne ovat vähintään 10 000 euroa tai vähintään 100 000 euroa negatiiviset (Liite 8, rahoitustuotot ja -kulut) laaditaan liitteenä 10 olevan kaavan mukaisesti.

13 §

Talousarviotaloudesta annetut lainat

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 9 kohdassa tarkoitettu erittely viraston ja laitoksen valtion talousarviotaloudesta myöntämistä, varainhoitovuoden päättyessä voimassa olleista lainoista (Liite 9, talousarviotaloudesta annetut lainat) laaditaan liitteenä 11 olevan kaavan mukaisesti.

ti. Erittelyssä lainat ryhmitellään lainansaajien perusteella Tilastokeskuksen käyttämän sektoriluokituksen mukaisiin sektoreihin.

14 §

Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 10 kohdassa tarkoitettu selvitys viraston ja laitoksen hallinnassa olevista erilaisista osakkeista ja osuuksista sekä muista osakkeisiin rinnastettavista arvopapereista samoin kuin viraston ja laitoksen tekemistä oman pääoman ehtoisista sijoituksista (Liite 10, arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset) laaditaan liitteenä 12 olevien kaavojen mukaisesti.

15 §

Taseen rahoituserät ja velat

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 11 kohdassa tarkoitettu selvitys taseen rahoituseristä, jos näihin kuuluu muita eriä kuin rahat, pankkisaamiset ja muut rahoitusvarat sekä valtion hoitoon jätetyt vieraat varat tai jos nämä erät ovat yhteensä vähintään 10 miljoonaa euroa, sekä selvitys viraston ja laitoksen hoidossa olevasta valtion talousarviotalouden velasta ja sen muutoksista (Liite 11, taseen rahoituserät ja velat) laaditaan liitteenä 13 olevan kaavan mukaisesti.

16 §

Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 12 kohdassa tarkoitettu erittely viraston ja laitoksen myöntämistä, varainhoitovuoden päättyessä voimassa olleista (valtiota tosiasiallisesti rasittavista) valtiontakauksista ja valtiontakuuista sekä niiden käytettävissä olevista enimmäismääristä sekä muista valtion vastuista (Liite 12, valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut) laaditaan liitteenä 14 olevien kaavojen mukaisesti. Valtiontakaukset ja -takuut esitetään eriteltyinä Tilastokeskuksen sektoriluokituksen mukaisiin sektoreihin valtiontakauksen tai -takuun saajien perusteella. Erittelyssä mainitaan myös valtiontakauksen tai -takuun saaja sekä säädös tai eduskunnan päätös, johon valtiontakaus tai -takuu perustuu.

Muihin monivuotisiin vastuisiin sisällytetään sellaiset varainhoitovuoden päättyessä voimassa olleet ja edelleen jatkuvat muut kuin valtion virastojen ja laitosten keskenään solmiin sopimukseen perustuvat vastuut, joita ei ole esitetty valtuuksina kirjanpitoyksikön talousarvion toteutumalaskelmassa ja joiden arvo tilinpäätöshetkestä eteenpäin laskettuna on vähintään 500 000 euroa. Monivuotisilla vastuilla ei tässä tarkoiteta työsopimuksia tai nimityksiä virkaan tai virkasuhteeseen. Muut monivuotiset vastuut jaotellaan talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehtyihin viraston tai laitoksen toimintaan nähden tavanomaisiin sopimuksiin ja sitoumuksiin sekä muulla perusteella tehtyihin sopimuksiin ja sitoumuksiin. Muulla perusteella tehtyjen sopimusten ja sitoumusten osalta erittelyssä mainitaan säädös tai päätös, johon sopimus tai sitoumus perustuu.

Muiden monivuotisten vastuiden aiheuttamat vuosittaiset talousarviomenot ja määrärahatarpeet ilmoitetaan liitteenä 14 olevien kaavojen mukaisesti. Toistaiseksi voimassa olevien sopimusten ja sitoumusten aiheuttamat vuosittaiset talousarviomenot ja määrärahatarpeet huomioidaan ensimmäiseen mahdolliseen irtisanomishetkeen ja sen jälkeisen irtisanomisajan loppuun saakka.

17 §

Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 13 kohdassa tarkoitettu erittely kirjanpitoyksikön taseeseen sisältyvistä rahastoiduista varoista (Liite 13, taseeseen sisältyvät rahastoidut varat) laaditaan liitteenä 15 olevan kaavan mukaisesti.

18 §

Taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 14 kohdassa tarkoitettu erittely kirjanpitoyksikön taseeseen sisältymättömistä, viraston ja laitoksen hallinnoimista rahastoiduista varoista, säätiöistä ja yhdistyksistä (Liite 14, taseeseen sisältymättömät rahastoidut varat) laaditaan liitteenä 16 olevan kaavan mukaisesti. Liitteessä ilmoitetaan viraston ja laitoksen hallinnoimien rahastoitujen varojen, säätiöiden ja yhdistysten nimet, niiden taseiden loppusumma tai varojen määrä sekä varojen käyttötarkoitus tai säätiöiden ja yhdistysten tarkoitukset.

19 §

Velan muutokset

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 15 kohdassa tarkoitettuna valtiovarainministeriön määräämänä selvityksenä laaditaan selvitys kirjanpitoyksikön taseessa olevan velan muutoksista (Liite 15, velan muutokset) liitteenä 17 olevan kaavan mukaisesti.

20 §

Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 15 kohdassa tarkoitettuna valtiovarainministeriön määräämänä selvityksenä laaditaan selvitys kirjanpitoyksikön taseessa olevan velan maturiteettijakaumasta ja duraatiosta (Liite 16, velan maturiteettijakauma ja duraatio) liitteenä 18 olevien kaavojen mukaisesti.

21 §

Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Talousarvioasetuksen 66 h §:n 16 kohdassa tarkoitettut muut oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarpeelliset täydentävät tiedot esitetään kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liitteenä 17 (Liite 17, oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot). Liitteeseen otetaan ne selvitykset, jotka kirjanpitoyksikkönä toimiva virasto tai laitos arvioi tarvittavan oikeiden ja riittävien tietojen (oikean ja riittävän kuvan) antamiseksi valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 21 §:ssä säädetyllä tavalla ja joihin sisältyvät tiedot eivät ilmene edellä tarkoitetuista tilinpäätöslaskelmista liitteineen tai toimintakertomuksesta. Liitteeseen voidaan ottaa edellä määrättyjä tilinpäätöslaskelmia ja niiden liitteitä täydentäviä laskelmia ja selvityksiä, jotka tarvitaan ulkoista ohjausta ja johtamista varten ja jotka täydentävät oikeaa ja riittävää kuvaa talousarvion noudattamisesta kirjanpitoyksikkönä toimivassa virastossa ja laitoksessa tai niiden kokonaisuudessa sekä sen tuotoista ja kuluista ja taloudellisesta asemasta.

22 §

Voimaantulo

Tämä määräys tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2016. Tällä määräyksellä kumotaan 15 päivänä joulukuuta 2011 annettu valtiovarainministeriön määräys kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen kaavoista ja liitteenä ilmoitettavista tiedoista (TM1101; VM1545/00.00.00/2011). Tätä määräystä sovelletaan ensimmäisen kerran kirjanpitoyksikön varainhoitovuodelta 2015 laadittavaan tilinpäätökseen.

Tämä määräys julkaistaan valtiovarainministeriön määräyskokoelmassa. Määräys on saatavissa valtiovarainministeriön kehittämis- ja hallintotoiminnon tietoyksiköstä, PL 28, 00023 Valtioneuvosto, puhelin 02955 30009.

Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2016

Valtiovarainministeri Alexander Stubb

Osastopäällikkö, budjettipäällikkö Hannu Mäkinen

LIITE 1	Kirjanpitoyksikön talousarvion toteutumalaskelma
LIITE 2	Kirjanpitoyksikön tuotto- ja kululaskelma
LIITE 3	Kirjanpitoyksikön tase
LIITE 4	Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot
LIITE 5	Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset
LIITE 6	Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat
LIITE 7	Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely
LIITE 8	Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset
LIITE 9	Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot
LIITE 10	Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja kulut
LIITE 11	Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 9: Talousarvionaloudesta annetut lainat
LIITE 12	Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehdoitset sijoitukset
LIITE 13	Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat
LIITE 14	Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja takuut sekä muut monivuotiset vastuut
LIITE 15	Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
LIITE 16	Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
LIITE 17	Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset
LIITE 18	Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraa-tio